

softconsulting

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.¹

Finansijski inženjering

Bilo koji budući poslovni događaji poput različitih oblika finansijskog ulaganja povezani su sa visokim stepenom rizika i neizvjesnosti. Suvremena preduzeća, kako bi proaktivno upravljala rizicima, sve više koriste tehnike finansijskog inženjeringa i alate prediktivne analitike. [Budućnost računovodstvene djelatnosti](#) je podržana tehnologijom 'u oblaku' sa ciljem većeg fokusa na potrebe klijenata i kvalitetnijeg finansijskog upravljanja, primjenom tehnika finansijskog inženjeringa.

Šta je finansijski inženjering?

Finansijski inženjering je tehnika koja omogućava povećavanje produktivnosti finansijskog poslovanja pomoću različitih alata sa ciljem da se pronađe najbolji način za obavljanje poslovnih aktivnosti, i pod uvjetom da je novac potreban za razvoj preduzeća, projekta ili druge poslovne aktivnosti. Koristi alate i znanja iz područja IT-a, statistike, ekonomije i primijenjene matematike za rješavanje tekućih finansijskih problema, kao i za osmišljavanje novih i inovativnih finansijskih proizvoda. Ponekad se naziva i kvantitativnom analizom, a ovi alati se najčešće koriste za potrebe finansijskih institucija (banke, osiguranja, fondovi itd.) i korporativnih finansija. Pojam finansijski inženjering se također koristi i za razvoj finansijskih strategija koje preduzeće koristi za znatno povećanje prihoda i dobiti.

Prednosti finansijskog inženjeringa

Za uspješno finansijsko upravljanje podjednako je važna izgradnja dugoročnih odnosa sa klijentima (i drugim tržišnim akterima), ali i efikasno savladavanje kratkoročnih prepreka na koje preduzeće nailazi pri implementaciji poslovne strategije. Strateški menadžeri oduvijek su se oslanjali na vještine različitih stručnjaka, a sve više se oslanjaju i na 'nove' specijalnosti iz oblasti finansijskog inženjeringa. Finansijski inženjering ima potencijal ne samo smanjiti troškove postojećih aktivnosti, već i omogućiti razvoj novih proizvoda, usluga i tržišta.

Menadžeri koji gledaju u budućnost trebaju pravovremeno prepoznati prednosti primjene finansijskog inženjeringa. Preduzeća koja koriste tehnike finansijskog inženjeringa za rješavanje poslovnih i finansijskih izazova koji su od strateškog značaja za preduzeće, mogu brže i kvalitetnije odgovoriti svim izazovima i zadržati lidersku poziciju na tržištu. Pri kreiranju [konkurentne prednosti na tržištu](#), finansijski inženjering se može koristiti na različite načine: razlikovanjem proizvoda kroz poboljšanje cijene i mogućnosti isporuke, povećanjem proizvodnih kapaciteta, fleksibilnim alternativama pri kapitalnim ulaganjima, promjenom karakteristika rizika pojedinih finansijskih ulaganja itd.

¹ SoftConsulting s.p. Tuzla, Trg slobode 16 (BIT Centar), 750000 Tuzla, e-mail: lejla.softic@savjetnik.ba
Izvor za sliku: <https://pixabay.com/photos/hand-type-keyboard-money-finance-2722107/>

softconsulting

Primjena finansijskog inženjeringa

Finansijski inženjering se može koristiti u preduzeću pri pronalaženju rješenja za razne izazove poput: razvoja novih proizvoda, simulacije scenarija, upravljanje rizicima itd. Zahvaljujući sve većim finansijskim inovacijama, postoji trajna potražnja za stručnjacima u oblasti finansijskog inženjeringa.

Primjena finansijskog inženjeringa podrazumjeva multidisciplinarni tim, pri čemu naglasak treba biti na stručnjacima koji mogu uspostaviti vezu između poslovnih, finansijskih i tehničkih aspekata upravljanja. Specijalista za finansijski inženjering treba posjedovati osnovna znanja o finansijskim tržištima i razumjeti tržišne trendove. Takav uvid je koristan pri kreiranju budućih finansijskih (i investicijskih) predviđanja i pri razvoju profitabilnih planova ulaganja. Najčešće se bave upravljanjem finansijskim rizicima tj. 'naprednom' finansijskom analizom. Primjenom 'naprednih' alata finansijski analitičari izrađuju finansijske simulacije u stvarnom vremenu, koje im omogućavaju predviđanje budućeg ponašanja koje se odnosi na tržište. Preduzeća koja proaktivno upravljaju rizikom koriste tehnike finansijskog inženjering za ostvarivanje većih prinosa od relativno 'stabilnijih' ulaganja.

Finansijski inženjering i upravljanje rizicima

Primjer finansijskog inženjeringa u praksi najčešće se poistovjećuje sa radom kvantitativnih analitičara (tzv. podatkovnih znanstvenika), koji koriste alate umjetne inteligencije, najčešće na finansijskim tržištima. Međutim, suvremeni kontroling u preduzećima sve više treba ovu vrstu kvantitativne analize za potrebe upravljanja rizicima. Tako da se finansijski inženjering sa finansijskog tržišta i iz bankarske industrije, sve više izmješta u realni sektor, korporativne finansije i kontroling funkciju u preduzeću.

Kontroling funkcija treba obezbjediti stabilnost finansijskog poslovanja odnosno pravovremeno prepoznati eventualne rizike, te poduzeti mjere zaštite finansijskog poslovanja preduzeća. Da bi uspješno mogla izvršavati svoju kontrolnu (i preventivnu) ulogu u preduzeću, potrebno je da kontroling funkcija koristi odgovarajuće tehnike finansijskog inženjeringa (alati prediktivne analitike i sl.).

Kontroling treba da omogući kvalitetnije upravljanje budućim poslovnim događajima (i finansijama), a to je moguće postići samo ukoliko se primjenjuju odgovarajuće kvantitativne analitičke metode i 'napredni' softverski alati. Primjenom tehnika finansijskog inženjeringa, kontroling funkcija i donosioci finansijskih odluka u preduzeću lakše se mogu suočiti za budućim finansijskim i drugim poslovnim izazovima, te 'brže' savladati okolnosti koje su dovele do eventualnog odstupanja od finansijskog plana.

Zaključak

Primarni zadatak finansijskog inženjeringa je oblikovanje, stvaranje i implementiranje 'novih' finansijskih instrumenata, modela i procesa za rješavanje finansijskih izazova i/ili iskorištavanje 'novih' finansijskih mogućnosti na tržištu.

Iako ima brojne prednosti, finansijski inženjering ima i svoje nedostatke. Smatra se da upravo to kontinuirano iskorištavanje 'novih' tržišnih prilika, sa ciljem ostvarivanja većih prinosa, istovremeno povećava i sistemski rizik umjesto da ga smanjuje (npr. uzroci globalne finansijske krize iz prošlog desetljeća). Također, primjena alata finansijskog inženjeringa može biti i u slučaju tzv. špekulativnog djelovanja na tržištu.

Bez obzira na sve tržišne izazove i eventualne 'negativne' aspekte njegove primjene, ukoliko se alati finansijskog inženjeringa koriste za pravovremeno prepoznavanje budućih tržišnih trendova i projektovanje ulaganja na osnovu scenario analize, ovaj alat može biti od velike pomoći donosiocima strateških odluka i investitorima.